

NEDERLANDSE VERENIGING VAN SPECIALISTEN IN DE DENTO-MAXILLAIRE ORTHOPAEDIE

Verslag viering 3e lustrum te Apeldoorn

Op 25 oktober 1968 heeft de Nederlandse Vereniging van Specialisten in de dento-maxillaire Orthopaedie haar derde lustrum gevierd in hotel „de Keizerskroon” te Apeldoorn.

Na de ontvangst, waarbij voor de eerste maal in het vijftienjarig bestaan van de Vereniging de leden in groten getale vergezeld waren door hun echtgenoten, opende de voorzitter, collega J. Weil, het lustrum met een rede, die hieronder is afgedrukt. De hierna volgende benoeming van Prof. K. G. Bijlstra tot erelid kwam voor de betrokkene als een verrassing. De voorzitter bracht in herinnering dat en in welke mate Prof. Bijlstra de stuwende kracht is geweest bij de regeling van het tandheelkundig specialisme. Ook zonder zijn persoonlijke inzet zou het specialisme nu hebben bestaan; het zou er evenwel geheel anders hebben uitgezien. Vervolgens werd Bijlstra's voorzitterschap van de Commissie Dento-maxillaire Orthopaedie gememoreerd, waarbij het rapport van de Commissie een van de meest vooruitziende en weloverwogen werkstukken werd genoemd die in de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde zijn uitgebracht.

Nadrukkelijk betrof de spreker mevrouw Bijlstra in de huldiging.

Nadat Prof. Bijlstra met enige welgekozen woorden de Vereniging had bedankt voor de hem bewezen eer, hield Prof. Hotz uit Zürich een voordracht over het onderwerp „die Entwicklung der Orthodontie”. De spreker gaf een overzicht van de voortgang van de orthodontie in Europa en Amerika sedert 1900. Nieuw was

de mededeling, dat hoogstwaarschijnlijk ook in Zwitserland in het volgende jaar de orthodontie als specialisme zal worden erkend.

Na de Gelderse koffietafel werd het programma voortgezet met Prof. Hotz' voordracht over „Wurzelresorptionen in der Kieferorthopaedie". In het boeiende betoog waren de uitkomsten van een uitgebreid eigen onderzoek verwerkt. De röntgenologische en histologische aspecten van de resorptie en regeneratie van het dentale weefsel, alsook die van het omgevende bot, werden door middel van woord en beeld toegelicht. De voordracht bleek basis voor een levendige discussie, die echter na enige tijd moest worden afgebroken om leden en gasten in de gelegenheid te stellen deel te nemen aan een wandeling in het koninklijk park „Het Loo". Daar gaf de 78-jarige oud-hofjager, de heer J. Vogel, een humoristische beschrijving van het leven van de vroegere koninklijke bewoners van „Het Loo".

Aan het einde van de middag werd het officiële gedeelte van de lustrumviering afgesloten met een druk bezochte en geanimeerde receptie door het bestuur. Van deze gelegenheid maakten tallozen gebruik om het nieuwe erelid hun gelukwensen aan te bieden. Voor het bestuur was het een stimulans van vele gasten te mogen vernemen, dat men een voortzetting van het in de afgelopen jaren gevoerde beleid op prijs zal stellen.

Het lustrum werd besloten met een luisterrijk diner in kasteel „de Cannenburg". Tot ver in de nieuwe dag bleef het gezelschap bijeen. Het voortreffelijke Amsterdamse studentencabaret „Ivo de Wijs" zorgde ervoor, dat over orthodontie niet meer werd gesproken.

K. A. Hoeksema, secretaris

Rede uitgesproken door de voorzitter op 25 oktober 1968

Dames en heren,

Met vreugde heet ik U allen welkom. Ik ben verheugd, dat U in zo grote getale aan onze uitnodiging om naar Apeldoorn te komen, gevolg heeft willen geven. Natuurlijk ben ik ervan overtuigd, dat de viering van het derde lustrum van de Nederlandse Vereniging van Specialisten in de dento-maxillaire Orthopaedie een gegronde reden is om praktijk of bureau of welke werkkring ook een dag te verlaten. Dat U er eveneens zo over hebt gedacht doet mij groter genoegen dan ik tot uitdrukking kan brengen.

In het bijzonder mag ik verwelkomen: the representative of the European Orthodontic Society, de vertegenwoordiger van Nederlands oudste tandheekkundige organisatie: het Nederlandsch Tandheekkundig Genootschap en de representant van de Nederlandsche Vereniging voor Orthodontische Studie.

Ook onze Zwitserse gast, Prof. Hotz en zijn echtgenote, hartelijk welkom.

Tot de hoogleraren in de Dento-maxillaire Orthopaedie wil ik gaarne zeggen, dat hun aanwezigheid tot vreugde stemt. Wij zien hierin een accentuering van de waarde, die het orthodontisch onderwijs hecht aan de goede contacten met onze Vereniging, hetgeen reversibel is. Het is sedert de oprichting van de Vereniging voor de eerste maal, dat de leden op een bijeenkomst in zo grote getale zijn vergezeld door hun echtgenoten. U dames, die reeds door Uw aanwezigheid deze lustrumviering tot een feestelijk gebeuren verheft, wil ik tenslotte met grote vreugde een hartelijk welkom toeroepen.

Toen collega Adrian Edel zich in juli 1922 als eerste Nederlandse orthodontist vestigde zal hij geen vermoeden hebben gehad van de ontwikkeling, die het specialisme van zijn keuze in de volgende decennia zou doormaken.

Aan de gevel van Edel's praktijkhuis in de Amsterdamse Jan Luijkenstraat prijkte de aankondiging „uitsluitend voor orthodontie en röntgendiagnostiek". Edel, de eerste tandarts-specialist, werd in later jaren gevolgd door Nord, Duyzings en anderen.

Hun aantal bleef tot 1950 betrekkelijk klein. Deze orthodontische pioniers moesten hun patiënten tegemoet treden met een orthodontische kennis, die gebaseerd was op de stand van de wetenschap van die dagen, zoals iedereen dat in zijn eigen tijd moet doen. De inzichten in die wetenschappen, die voor ons orthodontisch denken de basis vormen, zoals bijvoorbeeld de biologie, de anthropogenetica, de embryologie en de fysiologie waren naar de huidige maatstaven gerekend, beperkt. Bij de gedachtenvorming over bijvoorbeeld de groei en de ontwikkeling van het hoofd waren hypotheses en fantasie dan ook rijkelijk aanwezige componenten. In de therapie werd soms met nauwelijks geoorloofde krachten gewerkt. De transversaal werkende expansieschroef was een in de apparatuur zelden ontbrekend onderdeel. Het is mogelijk dat U mij van een negatieve beoordeling zult verdenken. Dit is volstrekt niet het geval.

De jonge orthodontist is wellicht geneigd om meewarig de schouders op te halen over de stand van de orthodontie zo'n veertig jaar geleden. Daarvoor ontbreekt echter ieder recht, ja elke aanleiding. Het denken en handelen van iedere mens, ook zijn benadering van wetenschap en klinisch werk, worden in belangrijke mate mede bepaald door het cultuurpatroon van de tijd waarin hij leeft.

De visie op ons specialisme is in deze dagen rationeler. De statistiek heeft de vaak bloemrijk verhaalde casuïstiek van veleer grotendeels verdreven. Ik meen, dat deze ontwikkeling ook wel enkele schaduwzijden heeft. De kennis van de zoeven gereleveerde basiswetenschappen, alsook het orthodontisch inzicht op zich zelf, zijn aanzienlijk verdiept. Het lijdt geen twijfel, dat wetenschappelijk en technisch grote vooruitgang is geboekt. Deze vooruitgang, waarvan nu aan zeer velen voor wie een orthodontische behandeling noodzakelijk is, de vruchten ten deel vallen, is mede voortgebouwd op de kennis van hen, die zonder de faciliteiten, die de academische klinieken en researchcentra thans bieden, hun inzichten wisten te verdiepen. Moge de contemporaine orthodontie, vergeleken bij die van Edel's eerste praktijkjaren, maar ook beschouwd naast de orthodontie uit de beginjaren van onze Vereniging, een verheugend peil hebben bereikt, de huidige stand van ons orthodontisch denken en kunnen moet niet als een eind- doch als een tussenstadium worden aangemerkt. Elk heden is, zodra het zich heeft gerealiseerd, in het verleden overgegaan. Bij het bestuderen van een momentopname van de orthodontie anno 1968 vinden we naast onscherpe details nog vele witte plekken. Omdat Prof. Hotz straks over de ontwikkeling van de orthodontie zal spreken en daarbij zonder twijfel de huidige stand van ons specialisme aan een beschouwing zal onderwerpen, wil ik na een laatste opmerking dit onderwerp afsluiten. Het is onmiskenbaar dat een belangrijk gedeelte van de meest gunstige behandelingsresultaten thans uitsluitend kan worden bereikt langs de weg van een technisch gecompliceerde en tijdrovende therapie. Het zal beslist geen veertig jaar duren eer onze orthodontie – de orthodontie van 1968 – tekenen van vergrijzing zal ver-

tonen. Het is de taak van de wetenschappelijke werker, maar ook die van de practicus, om dit proces zoveel mogelijk te stimuleren. Of daaruit naast een verdere verbetering ook een vereenvoudiging van de behandelingsmogelijkheden te voorschijn zal komen moet worden betwijfeld. Het zoeken hiernaar is echter niet alleen van groot orthodontisch belang, maar ook van zodanig sociale betekenis, dat het aller inspanning waard is.

Ik vertelde U reeds dat de eerste Nederlandse orthodontist zich in 1922 in Amsterdam vestigde. Twaalf jaar daarvoor en wel op een zaterdagavond in het voorjaar van 1910 werd door een veertiental Amsterdamse tandartsen ten huize van wijlen collega L. Frank besloten tot oprichting van de *Nederlandsche Vereeniging voor tandheelkundige orthopaedie*. Uit de achterhaalde archiefstukken citeer ik de woorden van Frank: „Het ligt niet in de bedoeling een gelegenheid te scheppen, waar enkele leden de lasten dragen en die doorlopend en uitsluitend beschouwd worden als de schoolmeesters naar wien men zich richt en naar wien men luistert in stille werkeloze aanvaarding van het geboodene. Integendeel zal ieder die deel wenscht uit te maken van deze Vereeniging volgens zijn vermoogen en kunnen hebben meê te werken om de gezaamenlijke kennis uit te breiden en zodoende anderen te inspireren.”

Tot het uitbreken van de eerste wereldoorlog kweten de leden van deze Vereeniging zich ijverig van hun taak zoals die door Frank was geformuleerd. De zienswijzen van Angle en Case waren steeds weer terugkerende onderwerpen bij de discussies. In 1918, toen het normale verenigingsleven weer op gang kwam, bleek de Nederlandsche Vereeniging voor tandheelkundige orthopaedie voor goed te zijn ingeslapen.

Het duurde tot 7 maart 1936 aler in „American” in Amsterdam een aantal tandartsen bijeen kwam voor de oprichting van de *Orthodontische Studieclub*. Het initiatief hiertoe was uitgegaan van Duyzings, die veertien collegae had aangeschreven. De nieuwe vereniging was bij zijn oprichting een zelfde afstand verwijderd van de tweede wereldoorlog als de Nederlandsche Vereeniging voor tandheelkundige orthopaedie in 1910 ten opzichte van de eerste. Ook de activiteiten van de Studieclub werden tijdens de oorlogsjaren gestaakt. Aanzienlijk benarder dan in 1914-'18 waren nu de omstandigheden, die het voortbestaan onmogelijk maakten. Toch besloot men nog op 17 november 1940 tot de oprichting van een orthodontische vereniging waarin de Studieclub zou moeten opgaan en die naast onderlinge discussies ook voordrachten door vooraanstaande buitenlandse orthodontisten zou moeten organiseren.

Eerst in 1946 kwam de oprichting van de *Nederlandsche Vereeniging voor Orthodontische Studie* tot stand. Van deze Vereeniging zijn vooral in de eerste jaren van zijn bestaan vele algemeen-practici actief lid. Naast hen verricht het kleine aantal collegae, dat hun praktijk uitsluitend tot de orthodontie heeft bepaald, een voorlichtende taak.

De wetswijziging inzake het tandheelkundig onderwijs van 1947 opent in ons land nieuwe mogelijkheden voor het orthodontisch onderzoek en onderwijs. Parallel met de verdieping en de verbreding van de orthodontische inzichten ontwikkelt zich een toenemende vraag naar orthodontische hulp.

De wetenschappelijke en maatschappelijke ontwikkeling alsook en misschien

vooral de cumulatie van beroepsetische problemen maken het gewenst, dat een regeling wordt getroffen voor de specialisatie en voor de erkenning van specialisten. Het ontbreken van een omschreven opleiding tot orthodontist, de toenemende vraag naar orthodontische hulp en vooral de ontbrekende beveiliging van het publiek tegen suggestieve aankondigingen zijn enkele aspecten van de onbevredigende toestand. De situatie waarin de Nederlandse tandheelkunde en twee van haar deelgebieden, te weten de dento-maxillaire orthopaedie en de mondheelkunde zich in die dagen bevinden, vertoont een frappante overeenkomst met die waarin de geneeskunst met een twintigtal specialismen tot 1931 verkeerde. Het behoeft daarom geen verwondering te wekken dat ook de daarbij aansluitende ontwikkeling een grote mate van parallellisme laat zien. Op 26 juli 1948 verzocht het Hoofdbestuur van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde een viertal orthodontisten zitting te nemen in een in te stellen *Specialisten Commissie*, een naam die al spoedig zou worden gewijzigd in *Specialisatie Commissie*. Deze laatste brengt anderhalf jaar later, om precies te zijn op 28 december 1949, een rapport uit waarin voorstellen zijn vervat ter regeling van de specialisatie in de tandheelkunde. Het duurt daarna drie jaren alvorens de Algemene Vergadering van de Maatschappij zich uitsprekt over het door Hoofdbestuur en genoemde Commissie gezamenlijk ontworpen advies. Het zijn drie bewogen jaren, waarin de standpunten dikwijls lijnrecht tegenover elkaar staan en waarin de discussies veelal emotioneel geladen blijken. Alhoewel hij pas in 1953 Edel als voorzitter van de Specialisatie Commissie opvolgt, is vooral Prof. K. G. Bijlstra vanaf de instelling van die Commissie de stuwende kracht bij de specialisatieregeling. Bij een objectieve en kritische beschouwing zijn de door hem geponeerde stellingen, die steeds met onweerlegbare argumenten worden gestaafd, nauwelijks voor bestrijding vatbaar. Toch worden niet eerder dan op 27 september 1952 de specialisatievoorstellen door de Algemene Vergadering aangenomen. De Maatschappij heeft op die dag aan de bevordering der tandheelkunde, bevordering zowel in wetenschappelijke als in maatschappelijke zin, een grote stimulans toegevoegd.

Inmiddels was tevoren, op 6 juni 1950, de *Nederlandse Orthodontische Specialistenvereeniging* opgericht. In de eerste jaren zijn de activiteiten van de Specialistenvereeniging vrij gering. Niet ten onrechte verzuchtte Edel in 1950 dat het wel heel moeilijk is om vogels van zo verschillende pluimage bij elkaar te houden. Wij beschouwen dan ook niet 1950 als het jaar van de oprichting van de Nederlandse Vereeniging van Specialisten in de dento-maxillaire Orthopaedie, maar 1953, waarin op 30 januari de orthodontie als eerste tandheelkundig specialisme wordt erkend.

Twee jaren later volgt de erkenning voor de mondheelkunde en chirurgische prothetiek. Het moet vooral voor Prof. Bijlstra een grote voldoening zijn geweest dat ruim tien jaar voordat de *Fédération Dentaire Internationale* de „Principles of specialization in Dentistry” in een rapport neerlegde, hij een vrijwel gelijklopende visie op de tandheelkunde en haar deelgebieden had gegeven. Ik moge ter illustratie uit het rapport van de F.D.I. het slot van de paragraaf over de verhouding van de algemene praktijk tot de specialisatie citeren: „Specialization, therefore, is deemed to be a supplement to and not a replacement of general practice in dentistry.” Het is vanuit die gezichtshoek dan ook begrijpelijk, dat de F.D.I. zoals Bijlstra ruim voordien deed, tot de conclusie komt, dat er in de tandheelkunde

plaats is voor de erkenning van twee specialismen t.w. de orthodontie en de mondheelkunde. Zo legt de F.D.I. aan de erkenning van een specialisme o.a. het volgende criterium ten grondslag: „The area should be one that calls for special knowledge and skills requiring intensive study and extended clinical and laboratory experience beyond undergraduate dental training in order to perform services of a difficult or unusual nature.”

Gezien de historische uiteenzetting beschouwen wij dus 1953, het jaar van de erkenning van het specialisme dento-maxillaire orthopaedie, dat meestentijds kortweg wordt aangeduid als orthodontie, als het geboortjaar van onze Vereniging. Laten wij de drie jaren, die daaraan zijn vooraf gegaan, maar zien als de zwangerschapstijd. Onze vereniging, geachte toehoorders, heeft gedurende de eerste jaren van haar bestaan een grote activiteit aan de dag gelegd. Toch treedt daarna weer een lange rustperiode in, waarvan de oorzaak hoogstwaarschijnlijk wel moet worden gezocht in de verklaring, die Edel reeds vroeger had gegeven en die ik zoëven citeerde. Voor veel jonge orthodontisten, die overeenkomstig de sedert 1953 geldende normen hun opleiding hebben verkregen, is deze geringe activiteit een doorn in het oog. In de zomer van 1962 wordt het jaarlijkse congres van de European Orthodontic Society in Groningen gehouden. Indien de monumentale trappen van de Groningse Alma Mater in hun stenen als geheugen het gesprek zouden hebben vastgelegd, dat dan op een warme dag wordt gevoerd, dan zal voor lange tijd de wens gekoesterd blijven, die in de jonge garde van de Nederlandse orthodontisten van die dagen leeft, n.l. het nieuw leven blazen in de Specialistenvereniging. Een tweede stimulans tot deze reanimatie volgt zeer spoedig wanneer de ziekenfondsorganisaties tot een financiële regeling van de behandeling van hun verzekerden wensen te komen.

Op 15 augustus 1962 vergadert de Specialistenvereniging in Utrecht. Het gezelschap is sterk gewijzigd. Edel is overleden, Sindram volgt hem op als voorzitter. De aanwezigheid van vele jongeren aan de tafel lijkt de verwachting te rechtvaardigen, dat de Vereniging een toekomst van constructieve activiteit tegemoet gaat. Wanneer daarna de Vereniging haar oordeel uitspreekt over orthodontische hulp voor ziekenfondsverzekerden blijkt duidelijk hoezeer zij ernst wil maken met haar doelstellingen. Het treffen van financiële overeenkomsten over enigerlei vorm van hulpverlening wordt afgewezen zo lang in ons land niet een regeling is getroffen waarbij waarborgen worden gegeven voor een verantwoorde uitvoering van de orthodontische hulp zonder dat dit mag leiden tot een bevoogding van de practicus. Concrete voorstellen daartoe waren reeds voorbereid. Een consequent en op goede argumenten steunend beleid en een grote activiteit kenmerken de daarna volgende verenigingsjaren. Mede als gevolg daarvan werd op 1 januari 1968 de „Beschikking kaakorthopaedische hulp ziekenfondsverzekerden” van kracht, waarmee een periode van grote moeilijkheden, soms van tegenwerking en vooral van misverstanden was afgesloten. Het meest kenmerkende voor die fase is echter de loyaliteit van de leden en het grote vertrouwen dat de Vereniging in ruime kring binnen en buiten de professie heeft mogen ondervinden. De invoering van de Beschikking dient te worden gezien als een erkenning door de overheid van het belang van een volwaardige regeling van de orthodontische hulp in het kader van de algehele gezondheidszorg.

Ook andere en bepaald niet minder belangrijke zaken hebben het verenigingsleven beziggehouden. Een van de statutair omschreven doelstellingen betreft de bevordering van een goede opleiding tot specialist-orthodontist. Eind 1967 doet de Vereniging voorstellen tot verdere verbetering hiervan. Het stemt tot grote vreugde, dat in aansluiting daarop in mei van dit jaar de vier hoogleraren in de dento-maxillaire orthopaedie volledig overeenstemming hebben bereikt over een basisprogramma, dat voorziet in een adequate theoretische en praktische opleiding van de kandidaat-orthodontist in de loop van een vierjarig assistentschap.

Voor de wetenschappelijke weekeinden, die in de laatste jaren worden georganiseerd, bestaat een grote belangstelling. Deze bijeenkomsten met korte door de leden verzorgde inleidingen over theoretische en praktische onderwerpen, gevolgd door diepgaande discussies, waarbij het accent valt op de problemen, die zich bij onderzoek, diagnostiek en therapie voordoen, blijken in een wezenlijke behoefte te voorzien. De onderlinge orthodontische inductie gedurende deze overigens ook geanimeerde weekeinden, geeft een verfrissende stimulans aan de meestentijds solitair werkende orthodontist.

Een aantal Nederlandse orthodontisten verzorgt voordrachten in binnen- en buitenland. De inhoud van vele publikaties toont aan, dat de Nederlandse orthodontie zich in de achter ons liggende vijftien jaren ten volle heeft ontplooid. Zo bestaat er van buiten onze landsgrenzen een grote en nog steeds toenemende belangstelling voor de ten onzent georganiseerde cursussen, terwijl verschillende praktijken door buitenlanders worden bezocht. Vruchtbare verbindingen zijn ontstaan met verschillende basiswetenschappen en met andere specialismen. Ik noem als voorbeeld contacten met embryologie en fysiologie, met mondheekunde, plastische chirurgie en keel-, neus- en oorheekunde. Deze wisselwerking alsook die met de logopedie en foniatrie komen de patiënt zeer ten goede. Het lijdt echter geen twijfel, dat voor de praktiserende orthodontist de medewerking van de tandarts het belangrijkste is. Zonder een goede gebitsverzorging is het nauwelijks mogelijk een orthodontische behandeling in te stellen, zelfs is het veelal niet verantwoord de therapie te beginnen. Het is eveneens de tandarts-algemeen practicus, die een integrerende bijdrage levert aan de preventie van een der medebepalende factoren bij het ontstaan van orthodontische afwijkingen, te weten het voortijdig verlies van melkelementen.

Er is bij het opmaken van de balans van vijftien jaar fluctuerende verenigingsactiviteit thans alle reden tot een feestelijke viering van dit lustrum. Ik meen dat de Vereniging de beide aspecten van de orthodontie, de wetenschappelijke en de praktisch-sociale naar haar beste vermogen heeft bevorderd.

De vraag naar orthodontische hulp in ons land is sedert de erkenning van het specialisme dento-maxillaire orthopaedie meer dan vertwintigvoudigd. In 1953 gaven de bij de Stichting Tandheelkundig Controle Instituut aangesloten ziekenfondsen 646 toezeggingen tot een bijdrage in de kosten van behandeling af, in 1967 bedroeg dit aantal 19.875.

De Beschikking, waarin sedert 1 januari van dit jaar de rechten en plichten van

ziekenfondsverzekerden inzake de orthodontische hulp zijn geregeld, maakt voor een brede laag van de bevolking het inroepen van orthodontische hulp mogelijk. Ondanks de zoëven geschetste opvallende toename van orthodontische behandelingen en niettegenstaande de verdere stijging, die dit aantal als gevolg van de nieuwe regeling nog zal ondergaan, kan worden geconstateerd, dat een groot percentage van de patiënten met orthodontische afwijkingen onbehandeld blijft. Het zou op dit ogenblik te ver voeren te trachten de oorzaken hiervan aan te geven. Slechts zij vermeld, dat algemeen tandheelkundige en andere contra-indicaties niet alleen nu maar ook in de verre toekomst een aanzienlijk gedeelte van de bevolking van een orthodontische behandeling zullen uitsluiten. Daarbij nopen werkelijkheidszin en relativiteitsbesef ons de orthodontie te projecteren in het kader van de algehele gezondheidszorg. De conclusie, dat beperkende omstandigheden tot in lengte van jaren zullen blijven bestaan, ligt dan voor de hand. Maar zelfs wanneer men uitgaat van de wellicht wat optimistisch gewaagde veronderstelling, dat de sociaal-economische situatie in ons land in 1978 nog aanzienlijk gunstiger zal zijn dan nu, dan nog mag worden verwacht, dat óp en mogelijk reeds vóór dat tijdstip in de specialistische praktijken een voldoende opnamecapaciteit zal bestaan om aan de orthodontische behoefte te voldoen.

Aan de moeilijkheden, verbonden aan de afstand, die in sommige delen van ons land de patiënt nu nog moet afleggen om een orthodontist te bereiken, zal dan een einde zijn gekomen. Dan ook moet het mogelijk zijn over te gaan tot een systematische opsporing en selectie van orthodontische gevallen. Ik denk hierbij aan consulent-orthodontisten, die binnen de organisatie van de Schooltandverzorging of van Gemeentelijke Geneeskundige Diensten elk kind gedurende de lagere schooltijd een of twee maal zullen onderzoeken om daarna waar nodig tot een geargumenteerde verwijzing over te gaan.

Dames en heren, ik hoop, dat in de komende vijftien jaren de leden van de Nederlandse Vereniging van Specialisten in de dento-maxillaire Orthopaedie evenals in het nu afgesloten anderhalve decennium, zich ervan bewust zullen zijn, dat de wetenschap niet haar waarde in zich zelf heeft, noch in de feiten die zij onderzoekt, maar deze waarde veeleer ontleent aan haar dienstbaarheid ten gunste van het menselijk welzijn.

J. Weil, voorzitter

NEDERLANDSCH TANDHEELKUNDIG GENOOTSCHAP

200e ledenvergadering

Het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap, stammend uit de tijd dat de tandheelkunde in onze gewesten nog in een eerste ontwikkelingsstadium verkeerde, heeft tot op heden steeds een geheel eigen rol in het tandheelkundige verenigingsleven vervuld. Het werd opgericht in 1880, enkele jaren nadat in Utrecht de grondslagen waren gelegd voor wat in latere tijden tot universitair tandheelkundig onderwijs zou uitgroeien. Het Genootschap is dus verreweg de oudste vaderlandse beroepsorganisatie en kan derhalve bogen op een indrukwekkend aantal ledenvergaderingen, die traditiegetrouw bijna zonder uitzondering in Utrecht zijn gehouden.

Op 1 november j.l. werd onder grote belangstelling van de leden het tweede honderdtal voltooid. Als plaats van samenkomst was voor deze bijzondere gelegenheid Groningen gekozen. In de collegezaal van de kliniek voor Oogheelkunde van de Rijksuniversiteit werd op deze dag levendig van gedachten gewisseld over problemen, het hedendaagse onderwijs in de tandheelkunde betreffende. Inleiders waren: Prof. J. G. de Boer, Dr. C. O. Eggink, Prof. A. J. van Amerongen en W. R. Zetsma.

NEDERLANDSE A.R.P.A.

Aankondiging cursus „Therapie van parodontale afwijkingen”

Zoals reeds in het november-nummer werd vermeld, organiseert de Nederlandse A.R.P.A. een cursus „*Therapie van parodontale afwijkingen*” te Utrecht van 20-22 februari 1969, welke gegeven zal worden door Prof. W. H. Wright (University of Portland).

Behandeld zullen worden de diagnose en etiologie van parodontopathieën. Daarnaast worden de verschillende therapeutische mogelijkheden besproken, waarbij in het bijzonder aandacht wordt besteed aan de indicatie en contra-indicatie, het opstellen van een behandelingsplan en de prognose; op ruime schaal zal daarbij gebruik worden gemaakt van diaportie, films en kleurentelevisie.

De genoemde onderwerpen zullen worden benaderd vanuit de problematiek zoals die zich in de algemene praktijk voordoet. Het bestuur wil de algemeen-practici dan ook gaarne op de mogelijkheid wijzen als aspirant-lid aan deze cursus deel te nemen. Voor inlichtingen dienaangaande wende men zich tot de secretaris van de Nederlandse A.R.P.A., collega G. J. van Campen, Gitaarstraat 29, Nijmegen.

De cursus zal plaatsvinden in het „Transistorium” (Universiteitscentrum „De Uithof”) te Utrecht.

INTERNATIONAAL

INTERNATIONAAL KANKER RESEARCH CENTRUM

Dr. R. J. H. Kruisinga gekozen tot voorzitter Raad van Beheer

Als opvolger van de Franse Staatsraad Prof. Dr. E. Aujaleu (voormalig directeur-generaal van de volksgezondheid), die na vier jaren het voorzitterschap van de Raad van Beheer van het Internationale Kanker Research Centrum te Lyon te hebben waargenomen, aftrad, is op de in Lyon gehouden vergadering van deze Raad van Beheer de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Volksgezondheid, Dr. R. J. H. Kruisinga, tot voorzitter gekozen.